

Visie op toezicht Raad van toezicht AKJ en Zorgstem

De organisaties

AKJ is dé landelijke voor onafhankelijke organisatie voor vertrouwenswerk voor kinderen, jongeren en hun (pleeg)ouders die te maken hebben met de Jeugdwet, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming.

Zorgstem biedt cliënten ondersteuning bij de uitoefening van hun rechten met onafhankelijk cliëntenvertrouwenswerk. De cliënten van Zorgstem zijn alle mensen die te maken hebben met de Wet Zorg en Dwang en hun vertegenwoordigers.

Hoewel beide organisaties onafhankelijk van elkaar opereren hebben ze één raad van toezicht die uit dezelfde personen bestaat. Daarom is ervoor gekozen ook één toezichtvisie te hanteren voor beide organisaties.

De bestuurlijke opgave

De RvT waakt over de kwaliteit en de toegankelijkheid van het geboden vertrouwenswerk. De zorg staat onder druk. Juist daarom is het aanbieden van vertrouwenswerk aan de diverse cliënten - gezien de grote veranderingen- van groot belang. Ons vertrouwenswerk is onafhankelijk, geeft een stem aan de cliënten, biedt de mogelijkheid om cliënten hun verhaal zonder oordeel te laten vertellen. Vertrouwenspersonen bieden een open dialoog aan de cliënten en maken hen duidelijk wat hun rechten zijn. Misstanden in de zorg kaarten vertrouwenspersonen aan vanuit de rechtspositie die cliënten hebben in de zorg. AKJ en Zorgstem streven ernaar een landelijk beeld te geven van de situatie van cliënten in de zorg en overleggen hierover met inspecties en de landelijke overheid. Jaarlijks publiceren AKJ en Zorgstem dat beeld, zodat het voor de cliënten en de spelers in het zorgveld inzichtelijk is. De RvT heeft zicht op de resultaten, gedrag en cultuur en de systemen van AKJ en Zorgstem. De RvT hoopt zodoende bij te dragen aan een optimalisering van de zorg voor onze cliënten.

Doel van het toezicht op AKJ en Zorgstem

De RvT staat voor de continuïteit van de organisatie, de RvT bewaakt dit financieel, maar zeker ook zorginhoudelijk. De RvT wil de kernwaarden van de organisatie behouden en verder doen ontwikkelen. De RvT ziet toe op beheersing van de risico's en heeft aandacht voor gedrag en cultuur. Tot slot fungeert de RvT als werkgever.

Samenstelling van de RvT

De RvT is onafhankelijk. Deze onafhankelijkheid is vastgelegd in het *Reglement raad van toezicht*. De RvT werft haar leden openbaar en zorgt voor een goede mix van de profielen van toezichthouders. Deze profielen worden periodiek herijkt. De RvT werkt zonder last of ruggenspraak en dient het maatschappelijk belang.

Verantwoording en bereikbaarheid

Jaarlijks legt de RvT verantwoording af in het jaarverslag van zijn werkzaamheden. Op de website van AKJ en Zorgstem is de samenstelling van de RvT aangegeven. De RvT beschikt over een eigen mailadres. Waar nodig overlegt de RvT met externe stakeholders.

Onze visie

De RvT is dienend aan het doel van de organisaties en hun maatschappelijke opgaven.

De RvT is beschikbaar en aanspreekbaar voor de bestuurder en de organisatie en haar interne en externe stakeholders.

De RvT gaat uit van vertrouwen dat blijvend verdiend moet worden.

De RvT opereert doelmatig en transparant, opereert vanuit vertrouwen naar de organisatie en haar bestuurder, luistert, is positief kritisch en vraagt zo nodig door.

De RvT opereert vanuit een congruente visie en een gedeelde rolopvatting en is zich ervan bewust dat een vitale spanning tussen de toezichthouders en de bestuurder gezond is.

Waar behoefte is aan extern advies kan de RvT "hulptroepen" inschakelen.

Uitgangspunten

De RvT hanteert de volgende uitgangspunten bij het houden van toezicht¹:

- De RvT wil de organisaties scherp houden door een actief debat en dialoog, door vragen te stellen over hoe AKJ en Zorgstem draaien, zijn we in control, hoe is de samenwerking met de externe stakeholders, halen we onze doelstellingen?
- De RvT wil de bestuurder uitdagen door vragen te stellen over strategie en transformatie, over hoe we beter worden en of we nog steeds de goede dingen doen en wat we nog kunnen verbeteren of vernieuwen.
- De RvT houdt de discipline in het oog door vragen te stellen over beleidsconsistentie, betrouwbaarheid van de cijfers en het niveau van de planning en control.
- De RvT wil bruggenbouwer zijn door te kijken of voorgestane veranderingen draagvlak hebben, of de cultuur van de organisatie past bij het doel, of onze cliënten tevreden zijn en of ons personeel voldoende betrokken is en het MT een hecht team is.
- Tenslotte wil de RvT ambassadeur zijn voor AKJ en Zorgstem, het gedachtegoed uitdragen in ontmoetingen met stakeholders en andere geïnteresseerden.
- De RvT bevordert eigen deskundigheid en inzet ten behoeve van goed toezicht.

Werkwijze

De RvT werkt conform het daartoe vastgestelde *Reglement raad van toezicht*. De RvT heeft een commissie voor de remuneratie en het werkgeverschap, een auditcommissie en een commissie voor kwaliteit en innovatie, die ieder eigen reglementen hanteren die in de RvT als geheel zijn vastgesteld. Besluitvorming vindt niet plaats in de commissies, maar in de RvT als geheel.

Bij de werkwijze hanteert de RvT dat professionele distantie een gegeven is:

- De bestuurder bestuurt, de RvT houdt toezicht op de besturing en op de algemene gang van zaken van AKJ en Zorgstem als maatschappelijke ondernemingen.
- De RvT bepaalt de eigen agenda in samenwerking met de bestuurder. In de agendacommissie (voorzitter RvT en bestuurder) wordt de agendering van de RvT voorbereid. De bestuurder verstrekt de benodigde informatie aan de RvT. Daartoe is een informatieprotocol opgesteld.
- De RvT ziet toe op de kwaliteit en continuïteit van de beide stichtingen. Zij doet dit op een wijze waar naast monitoring van de situatie aan de hand van (periodieke) cijfers ook de realiteit in ogenschouw wordt genomen, dus naast meetbare ook merkbare kwaliteit; het gaat daarbij om de relationele, professionele en organisatorische kwaliteit.

---

1) ¹ zie Rijnconsult, consultancy.nl, 9 juli 2014

- De RvT voert het toezicht uit volgens de kernwaarden van de beide stichtingen: *onafhankelijk, stem geven, zonder oordeel, in dialoog, motiverend en vastberaden*.
- Door aanwezig te zijn bij themabijeenkomsten, door werkbezoeken te houden aan de regioteams en kantoren van de organisaties, door projectleiders en MT-leden te vragen presentaties te geven over hun werk in de RvT, houdt de RvT zicht op en contact met de werkvloer.
- De RvT bewaakt de toepassing van de "governancecode zorg" in de organisaties (zie www.governancecodezorg.nl) en van het "kader goed bestuur", zoals in juli 2020 is vastgesteld door Inspecties en NZA.
- De RvT beoordeelt vanuit haar onafhankelijke positie de integraliteit en integriteit van zijn besluitvorming tegen de achtergrond van de relevante belangen van de diverse belanghebbenden. Daartoe voert de RvT overleg of is aanwezig bij het overleg van de bestuurder met relevante gremia binnen de instelling, zoals de ondernemingsraad.
- Jaarlijks geeft de RvT via jaarverslagen een openbare verantwoording van ons werk.
- De RvT heeft de mogelijkheid eigenstandig contact te leggen met en informatie op te halen bij interne en externe belangenhouders indien dit wenselijk is voor het toezicht en zorgt er zelf ook dat zij voldoende op de hoogte is van relevante ontwikkelingen en vakliteratuur.

De RvT-leden willen betrokken adviseurs zijn:

- De RvT is adviseur en sparringpartner van de bestuurder; dit betreft de strategie, positie en organisatie(vernieuwing) van AKJ en Zorgstem.
- De leden van de raad van toezicht beschikken over aanvullende competenties en kunnen adviseren vanuit verschillende achtergronden.
- De RvT wil ook steun en toeverlaat zijn voor de bestuurder.
- De RvT geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de bestuurder.

Adequaat werkgeverschap staat ons voor ogen:

- De RvT is de werkgever van de bestuurder namens de Stichtingen AKJ en Zorgstem.
- De RvT toetst periodiek de bestuurder op de volgende aspecten:
  - ontwikkeling en positionering van de beide stichtingen
  - verstevigen en vernieuwen van de dienstverlening
  - gezonde financiële bedrijfsvoering
  - het MT in positie brengen en medewerkers (laten) meenemen in veranderprocessen
  - aandacht voor de eigen ontwikkeling van de bestuurder
  - aandacht voor de ontwikkeling op het terrein van innovatie
  - aandacht voor goed personeelsbeleid/ zorg voor medewerkers

Scholing RvT

- Leden van de RvT scholen zich periodiek, waardoor het vakmanschap zich blijvend ontwikkelt.
- De RvT werkt met een introductie- en scholingsprogramma.

Evaluatie

- Jaarlijks evalueert de RvT zijn eigen functioneren, waarvan 1x per 3 jaar onder begeleiding van een externe. De RvT vraagt inbreng van de bestuurder en legt de evaluatie vast.

Deze visie op toezicht is vastgesteld in de vergadering van de raad van toezicht op 3 februari 2021.